

פירוש על ספר עובדיה

## פרק א'

- פסוק א' מראה נבואה של עובדיה. (גר אדומי היה) כך אמר ד' על אדום, אני וחברי הנביאים שמענו מד', (הרבה מהנביאים התנבאו על חורבן אדום), כאילו נשלח שליח (ציר) בין הגוים, שיעוררו אלו את אלו הזדרזו ונלך להלחם עם אדום.
- פסוק ב' בתחלת מלכותך (אדום) בארץ שעיר היית שפל בין העמים, בזוי היית מאד.
- פסוק ג' אך משגדלת במלכותך נתגאית, רוע לבך הסית אותך להתגאות מאד, אתה מרגיש כאילו אתה גר בחריצי הסלע עד שאי אפשר להתקרב אליך, וכאילו אתה יושב במקום גבוה עד שאין מי שיוכל להורידך לארץ.
- פסוק ד' לכן אני אומר לך: גם אם תשב במקום גבוה כנשר שמגביה לבנות קן במקום גבוה, וגם אם תשים את מקום מגוריך בין הכוכבים, משם אוריד אותך לארץ ואמסור אותך ביד אויביך.
- פסוק ה' הנביא מתאר את חורבנו של אדום: גם אם באו אליך גנבים או שודדים בלילה, איך נרדמת ושתקת עד שגנבו כל מה שרצו עד שהיה להם מספיק, אם הגיעו בוצרים לכרמיך הרי דרכם שמשאירים עוללות שהם ענבים קטנים וגרועים, א"כ מדוע לך לא השאירו כלום.
- פסוק ו' איך קרה הדבר הזה שהצליחו לחפש בבתיך (עשו) וגילו את כל מקומות המסתור שלך לקחת כל מה שנמצא אצלך.
- פסוק ז' אנשים שהיה לך אתם כריתת ברית של אהבה וידידות, הבטיחו לך עזרה כנגד האויב וליוו אותך עד הגבול מקום ששם בא האויב להלחם, וכך הצליחו לפתות אותך לצאת למלחמה, ואז שבו מאחריך, אוכלי לחמך שמו לך מכה (מזור) תחתך, כלומר הכינו לך כליון ע"י שיעצו לך עצה רעה ולא היתה לך תבונה להשמר מהם.
- פסוק ח' באותו יום שתגיע הפורענות, יאבדו חכמים מאדום, כלומר לא יצליחו להתחכם בתחבולות מלחמה להציל את עצמם, ולא תהיה תבונה לאנשים שגרים בהר עשו.
- פסוק ט' ישברו גבוריך אתה שיושב בדרום א"י, באופן שיהרג כל איש גבור מהר עשו מהרג האויב שיבא עליהם.
- פסוק י' בגלל מה שחמסת את אחיך יעקב תתכסה בבושה ותכרת עד עולם.
- פסוק י"א בזמן שעמדת מנגד אחיך יעקב ולא באת לעזור לו כשבאו אויבים זרים לקחת בשבי את העושר שלו, (זה היה בזמן נבוכדנצאר), ואז הם הפילו גורלות על ירושלים מי יזכה בכל חלק, גם אתה נחשב כאילו באת איתם הואיל ועמדת מנגד ולא עזרת לו.
- פסוק י"ב גם אם לא היית יכול לעזור לו, לפחות היית צריך לשבת בביתך ולא לבא ולהסתכל כאשר הוא מתבייש ביום שנעשה נכרי מארצו היינו כשגלה מארצו, ובודאי שלא היית צריך לשמוח כשאחיך נאבד. וכ"ש

- לא היה ראוי לך לבא לשערי הערים של עם ישראל ביום שברם, ולא היה לך לראות את הרעה שקרה להם שהרי אתה אח, וכ"ש שלא היה לשלוח ידך בנכסיו.

פסוק י"ג
- ולא היה לך לעמוד בצמתי הדרכים ולגרום להכרית את מי שניסה להציל את עצמו ע"י שהסגרתם ביד האויב.

פסוק י"ד
- מתקרב יום תשלום העונש מאת ד' על כל הגוים שעשו רעות לישראל, וכמו שעשית רע לישראל כך יעשה לך, הגמול שמגיע לך ישוב על ראשך.

פסוק ט"ו
- כמו שעשיתם משתה ושמחה על חורבן הר קדשי, כך תשתו כוס תרעלה (פורענות) אתם וכל הגוים, וע"י הפורענות תתבלבל ותטרף דעתם ויהיו כלים ונגמרים מהעולם כאילו לא היו מעולם.

פסוק ט"ז
- אבל בהר ציון תהיה שארית לאלו היושבים בה, והמקום יהיה קדש שלא יכנסו לשם גוים, וישראל יירשו את הגוים שבעבר ירשו אותם.

פסוק י"ז
- לבית יעקב יהיה כח להרוג את הגוים כמו אש שורפת, ובית יוסף יהיו כמו להבה שמתפשטת למרחוק, ובית עשו יהיו כמו קש, וכך ישרפו ע"י יעקב ויוסף עד שלא תשאר שום שארית מעשו, כמו שד' הבטיח בפרשת בלק וירד מיעקב והאביד שריד מעיר.

פסוק י"ח
- בית יעקב יירשו את הר עשו שהוא בדרום א"י, וגם את הפלשתיים שגרים בשפלה, ואת הר אפרים, (בימי יהושע לא כבשו אותם) ואת הר שומרון, ובני בנימין יירשו את ארץ הגלעד, (מצודת דוד). לרש"י, הכוונה בני ישראל שגרים בדרום א"י יירשו את הר שער שהוא בצד דרום, ויושבי השפלה יירשו את הפלשתיים, ואת שדה אפרים, ואת הר שומרון.

פסוק י"ט
- החיילים של בני ישראל שהיו מפוזרים בגלות עם הכנענים שברחו מארץ כנען בימי יהושע, וגלו גם למקומות רחוקים כגון צרפת, ובני גלות ירושלים שישבו בספרד, כל אלו יירשו את הר עשו את שאר מקומות הנ"ל.

פסוק כ'
- מלך המשיח ושריו יעלו להר שער לשפוט את עשו על שעשה רעות לישראל, ותתגלה מלכות ד' על כל יושבי העולם וכירו כולם כח מלכותו יתברך.

פסוק כ"א